

Co się dzieje z moimi danymi?

WIEDZA W PIGUŁCE

Za górami, za lasami żył pewien zaradny chłopiec, Jaś. Razu pewnego wracał ze szkoły przez Czarodziejski Las. Nagle usłyszał cichy płacz. Przy krzaku malin stała mała, zmarznięta dziewczynka. Jaś zapytał, co robi sama w środku lasu.

— Kiedy byłam bardzo mała, porwał mnie zły czarodziej — powiedziała dziewczynka.
— Od tamtej pory więził mnie w okropnym zamczysku. Teraz urosłam i po wielu próbach udało mi się uciec. Nie wiem jednak, dokąd pójść!

— A kim są twoi rodzice?

— Nie pamiętam swojego domu. Wiem tylko, że moją mamą jest piękna wróżka, znie-nawidzona przez czarnoksiężnika. Ale nie wiem, jak się nazywa ani gdzie mieszka!

— Nic się nie martw! Spróbujemy ją znaleźć!

Jaś myślał przez chwilę, kto mógłby wiedzieć coś o pięknej wróżce. Może jego rodzice słyszeli coś o niej? Wrócił więc razem z dziewczynką do domu. Tam zapytał tatę, czy słyszał coś o pięknej księżniczce, której zaginęła córka.

— Coś obito mi się o uszy — odpowiedział tata. — Podobno żył ktoś taki w Krainie Wierzb, która graniczy z Czarodziejskim Lasem. Może tam ktoś coś wie?

Jaś bardzo chciał pomóc małej uciekinierce, więc namówił tatę na wycieczkę do Krainy Wierzb. Wsiedli razem z dziewczynką na konie. Gdy dotarli do Krainy Wierzb, zdecydowali się zasięgnąć języka w przydrożnej karczmie. Tam przy jednym ze stolików siedziała stara, zgarbiona zielarka.

— Ooo! — wykrzyknęła, gdy tylko zobaczyła dziewczynkę — wyglądasz dokładnie jak śliczna Wróżka Łucja!

— Może wiesz, zielarko, czy to Wróżka Łucja jest moją mamą?

— Och! Rzeczywiście przed laty utraciła małą córeczkę! Niestety zeszłej wiosny prze-stała przychodzić do mnie po zioła. Nie wiem, co się z nią stało. Słyszałam, że wyprowadziła się ze swojej dawnej chatki. Ale jej pomocnik, Wacek, został i mieszka niedaleko.

Jaś z tatą i dziewczynką pojechali więc do domku pomocnika Wacka. Stał na małym pagórku otoczony wierzbami. Okazało się, że Wacek wie, gdzie mieszka teraz Wróżka Łucja — jest dwórką w zamczku księcia krainy, położonym na skraju lasu. Gdy dziewczynka wraz z jej pomocnikami dotarła tam, wszyscy powitali ją z wielką radością. Z wdzięczności wydali wielkie przyjęcie na cześć zaradnego Jasia.

— Wszyscy jesteście ci bardzo wdzięczni, Jasiu! — powiedziała Łucja w czasie toastu. — Pytania zadawane właściwym osobom pozwoliły ci zebrać **dane** o mnie. Dzięki temu moja córeczka trafiła do domu. Niestety nie wszyscy korzystają z uzyskanych danych w równie szlachetny sposób! Zły czarnoksiężnik przed laty zdobył informacje, gdzie przebywałam z córką. Pozwoliło mu to porwać ją i rozdzielić nas na tak długi czas. Powinniśmy wszyscy bardziej uważać, komu ufnie pozostawiamy o nas wiadomości.

SŁOWNICZEK

- **dane osobowe:** różne informacje dotyczące ciebie. Dzięki nim można cię odszukać lub rozpoznać pośród innych. Dane osobowe to przede wszystkim: imię i nazwisko, twój adres i telefon, adres e-mail, numer PESEL. Dane osobowe podlegają ochronie i nie mogą być zbierane bez odpowiedniej podstawy prawnej (np. zgody osoby, której dotyczą).

- **numer PESEL:** specjalny numer, nadawany przez urząd każdemu nowonarodzone-mu człowiekowi. Składa się z jedenastu cyfr, z czego pierwsze osiem to data jego urodzin. PESEL jest używany przy różnych okazjach, kiedy konieczne jest potwierdzenie, że ty, to na pewno ty. Imię i nazwisko często nie wystarczy, ponieważ zdarza się, że kilka osób w Polsce nazywa się tak samo.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Monika Prus-Głaszczka, konsultacja merytoryczna: Wojciech Klicki. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/co-sie-dzieje-z-moimi-danymi/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu "Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci", finansowanego ze środków Ministra Edukacji Narodowej.

Podstawa programowa:

Edukacja społeczna, I poziom edukacyjny

Treści nauczania

odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;

Zajęcia komputerowe, II poziom edukacyjny

Treści nauczania

Uczeń przygotowuje proste animacje i prezentacje multimedialne

Podstawa programowa 2017:

Edukacja polonistyczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Uczeń wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi.

Edukacja społeczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych.

Edukacja przyrodnicza, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety.

Edukacja informatyczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania.